

Методична розробка відкритого позакласного заходу «Романтики блакитних магістралей». Викладач Воробйова Л.М. і бібліотекар Крючкова Л.О.

Анотація

Виховний захід «Романтики блакитних магістралей» проводився з учнями групи 69 ДНЗ «Запорізький центр професійно – технічної освіти водного транспорту», які навчаються за спеціальністю «матрос, електрозварник ручного зварювання».

Методична розробка виховного заходу «Романтики блакитних магістралей» присвячена питанням історичних традицій робітників річкового флоту та вихованню в учнях шанобливого ставлення до обраної професії, до ветеранів річкового флоту.

Через випереджуючі завдання учні досліджували історію становлення річкового транспорту України, готували презентацію з даної теми.

Даний захід активізує пізнавальну діяльність учнів, сприяє розвитку поваги до праці на річкових судах, прищеплює інтерес до майбутньої професії.

Мета:

- Виховувати свідоме ставлення до життя, пошани до професій водного транспорту;
- Сприяти ставленню в учнів активної громадянської позиції та поваги до обраної професії;
- Розвивати пізнавальний інтерес учнів до історичних та світових традицій.

Міжпредметні зв'язки:

- Історія,
- Література,
- Будова суден,
- Основи судноводіння,
- Лоція.

Завдання:

- Прищеплювати повагу до традицій річкового флоту;

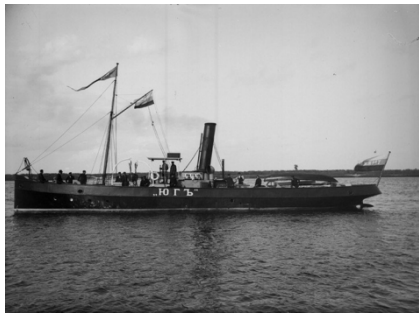
- Виховувати допитливість, прагнення до розширення власного кругозору;
- Сприяти розвитку позитивних моральних якостей (патріотизму, поваги до оточуючих, любові до рідного краю, працелюбності);
- Продовжувати розвиток творчої активності учнів.

Обладнання: мультимедійне забезпечення, слайди презентації.

Хід заходу:

Вступне слово викладача та бібліотекара

Про річний транспорт

Річковий транспорт (внутрішній водний транспорт) - транспорт, який здійснює перевезення вантажів і пасажирів судами внутрішніми водними шляхами, як з природничих (річки, озера), так і по штучним (канали, водосховища). Головною перевагою річкового транспорту є низька собівартість перевезень; завдяки їй він продовжує займати важливе місце в транспортній системі, незважаючи на низькі швидкості і сезонність.

У той же час частка перевезень пасажирів річковим транспортом дуже низька. Пов'язано це з тим, що, будучи дуже дешевим при низьких швидкостях (20-30 км / ч), собівартість перевезень річковим транспортом значно збільшується при перевезеннях зі швидкостями в 50-60 км / ч, які дозволяють конкурувати з іншими видами транспорту (автомобільним та залізничним).

Історія річкового транспорту налічує не одну тисячу років. Вважається, що перші великі річкові судна стали будувати в Стародавньому Єгипті ще в четвертому тисячолітті до н. е. Стародавні річкові судна були гребними або вітрильними. Пізніше стали застосовувати тягу за допомогою коней або людей (бурлаків), які йшли по берегу. Існували також судна, що зводяться в рух кінями, що знаходяться на самому судні (Коноводное судно).

У XIX столітті на внутрішніх водних шляхах почали використовуватися пароплави, а перший річковий теплохід (і взагалі перший теплохід в світі) був побудований в 1903 році в Росії.

Так як швидкість вантажних річкових суден становить 10-20 км / ч, внутрішніми водними шляхами перевозять в основному вантажі, які не потребують швидкої доставки - будматеріали (наприклад, пісок), вугілля, кокс, зерно і т. П. Первозять по річках також нафту і нафтопродукти. Існують також судна, що перевозять вантажні автомобілі разом з їх вантажем і річкові судна-контейнеровози.

Для вантажних перевезень використовують або самохідні судна, або штовхаються буксиром баржі (буксири-тягачі для проводки барж вже практично не використовуються). Баржі використовуються в основному для насипних вантажів.

Найбільші вантажні річкові судна можуть мати довжину більше ста метрів і брати на борт близько п'яти тисяч тонн вантажів. Наприклад судна типу «Волго-Дон» мають довжину 138,7 м, ширину 16,5 м, осідання 3,5 м і вантажопідйомність 5000 тонн.

Однак такі великі судна можуть використовуватися далеко не скрізь. У Західній Європі досить поширені (перш за все у Франції, Бельгії та Нідерландах) порівняно невеликі вантажні судна, звані пеніше. Вони побудовані відповідно до мінімальними розмірами шлюзів і каналів, прийнятими у Франції, і, отже, можуть використовуватися майже на всіх водних шляхах цієї країни. Максимальні розміри пеніше - довжина 40 м, ширина 5,2 м, осадка 2,5 м і висота найвищої частини судна над ватерлінією - 3,5 м. Пеніше бере на борт 300-400 тонн вантажів. Як правило, екіпаж пеніше складається з двох чоловік - чоловіка і дружини, які одночасно є і власниками судна. Вони постійно живуть на судні і обзаводяться житлом на березі тільки виходячи на пенсію (їх діти вчаться в інтернатах).

Традиційні річкові судна, навіть сучасної споруди, відрізняються низькою за сучасними мірками швидкістю (рідко більше 25 км / год), тому вони не можуть конкурувати на рівних з автомобільним і залізничним транспортом. Тому великі пасажирські судна в наші дні практично завжди використовуються для перевезення туристів (річкові круїзи), а також для

перевезення пасажирів у важкодоступні райони, з якими відсутнє автомобільне і залізничне сполучення.

Судна на підводних крилах і судна на повітряній подушці можуть розвивати швидкість до 80 км / год, однак вони відрізняються високою витратою палива, а, отже, і високою вартістю перевезень.

Традиційні (без повітряної подушки або підводних крил) суду невеликих розмірів (так звані «річкові трамваї») використовуються в режимі громадського транспорту для міських і приміських перевезень.

Суду спеціального призначення - це плавучі майстерні, плавучі магазини, суду для днопоглиблювальних робіт, а також пороми.

Історія появи річкового транспорту.

Річковий транспорт зародився в далекі стародавні часи. Ще за багато тисяч років до нашої ери в Стародавньому Єгипті та Месопотамії люди стали використовувати човни для переправи. У 12 столітті в містах Європи, розташованих поблизу річок стала приймати поширення перевезення вантажів по воді. Також в 16 столітті почали будувати шлюзи, які сильно поліпшили якість проходження суден по воді. На початку 19 століття були створені перші судна з паровими двигунами, що дозволило зменшити вартість перевезення вантажів.

Річки і моря здавна відігравали велику роль на Стародавньої Русі. Недарма могутні билинні богатирі носять імена Дніпра Івановича, Дуная Івановича, Потоку Івановича. Тисячоліттями вода з магічною силою манила до себе людей. Вона давала їжу, і рибалки активно освоювали водні простори: в верхів'ях Дніпра та його великих притоках виготовляли човни зі стовбурів великих дерев, видовбуючи і випалюючи внутрішню їх частину. Пізніше борти човнів стали нарощувати дошками (такі судна називалися турами). Поява перших палубних суден відносять до середини XII століття. До виникнення парового судноплавства будувалися дерев'яні берлини і байдаки, байки.

Водні шляхи здавна використовувалися для торгівлі. Якщо вірити історикам, наші великі річки століттями служили торговими шляхами між північчю і півднем: бурштин, залізо та хутра везли на південь, зерно, тканини та срібло - на північ. Такий товарообіг проходив через наші річки тисячу років назад по легендарному шляху «з варяг у греки».

Кінець XIX і початок XX століття ознаменовані розвитком суднобудування і зростаючою популярністю водних професій. Будуються вантажні судна різних типів, буксири, створюються нові великі річкові порти.

У роки Великої Вітчизняної війни річки і озера ставали ареною запеклих боїв, багато хто з них були важливими стратегічними артеріями, за якими здійснювалися військові перевезення, йшли потоки сільськогосподарських вантажів. Безмежним мужністю і героїзмом відзначено працю річковиків під час воїни. На річкових судах перевозилися полки і дивізії, автомобілі, тягачі, знаряддя, тисячі тонн боєприпасів, продовольства. Перевезення здійснювалися під ударами ворожої авіації артилерійським і мінометним обстрілом.

Сьогодні професія речника як і раніше дуже популярна. Вода вабить до себе романтичних і сильних людей. Романтичних - тому що плавання часом пов'язано з невідомістю, пригодами. Сильних - тому що це важка робота, де багато що залежить від професійної підготовки фахівця.

Перші пароплави почали будувати в Петербурзі в 1815 році, пізніше ініціативу підхопили в Пожва. Були створені пароплавні товариства, наприклад такі як «Кавказ і Меркурій», «Літак». До 1913 року число несамохідних суден склала більше 23 тисяч, а пароплавів - 5467.

На початку 20 століття двигун внутрішнього згоряння став швидко набирати свої позиції, і парова машина вже не була так приваблива. Першовідкривачами такого двигуна стали Сормовський суднобудівники. Саме вони придумали встановити дизель на самохідному судні «Вандал». Молода радянська республіка була першою серед країн світу за кількістю, а головне якості судів. Більшість перевезень припадали на Європейські річки. Так на початку 20 століття перевезення вантажів складали майже 50 мільйонів тонн, а число перевезених пасажирів близько 11 мільйонів чоловік. До революції 1917 року річки таких регіонів як Сибір і Далекий Схід не використовувалися для судноплавства. Там можна було зустріти тільки окремі невеликі судна, які перевозили хліб, ліс, нафту і сипучі вантажі. Всі роботи по завантаженню і вивантаженню вантажів виконувалися вручну.

І тільки в СРСР річковий транспорт став націоналізованим. Була створена Волзька військова флотилія, яка брала участь у громадянській війні 18-го року. При В.І. Леніні було задумано будівництво річкових портів, створення

транспортної мережі. Перша ГЕС була запущена в 1926 році на річці Волхов, що дозволило поліпшити прохідність річки. На річці Дніпро побудували ДніпроГЕС в 1936 році. Тридцять років запам'яталися будівництвом єдиної глибоководної мережі європейської частини СРСР, споруджувалися каскади водосховищ і гідровузлів. За кілька років до Великої Вітчизняної війни річковий флот зміцнився більш ніж в 2,5 рази, а коли механізовані вантажні роботи, обсяг перевезень став більше в 3 рази.

У роки Великої Вітчизняної війни річковий флот активно використовувався для перевезення вантажів на фронт. Однак в ці часи він сильно постраждав, але був швидко відновлений повоєнний час.

В наші дні річковий транспорт теж має широке використання. Дедалі більшого розвитку набувають круїзно-туристичні судна. Адже відпочинок на воді просто чудовий.